

Mantık konuları

Alıştırmalar IV

Alıştırma 1. Aşağıdaki formüllerde serbest ve bağı değişken geçişlerini, hangi geçişin hangi niceleyici tarafından bağılandığını da göstererek belirleyiniz.

1. $\forall xFx \rightarrow \exists y(Gx \wedge Fy)$
2. $\exists x\forall y(Fx \rightarrow \exists x((FA \wedge Gx) \rightarrow Hy))$

Alıştırma 2. Aşağıdaki yer değiştirimleri gerçekleştiriniz. Bunlardan hangilerinin düzgün olduğunu belirtiniz.

1. $\forall x((Fx \wedge Gy) \rightarrow \forall y(Hy \rightarrow Gy))[x/y]$
2. $\forall x((Fx \wedge Gy) \rightarrow \forall y(Hy \rightarrow Gy))[z/y]$
3. $\forall y(Fy \rightarrow Gx) \wedge \forall x(\exists xGx \vee \forall y(Hz \rightarrow Gx))[y/x]$
4. $\forall y(Fy \rightarrow Gx) \wedge \forall x(\exists xGx \vee \forall y(Hz \rightarrow Gx))[z/x]$
5. $\forall y(Fy \rightarrow Gx) \wedge \forall x(\exists xGx \vee \forall y(Hz \rightarrow Gx))[x/y]$
6. $\forall z(Fy \rightarrow Gx) \wedge \forall x(\exists xGx \vee \forall y(Hz \rightarrow Gy))[z/y]$

Alıştırma 3. Aşağıdaki formül çiftlerinden hangilerinde (b) formülü (a)'nın düzgün bir yerdeğiştirim örneğidir?

1. (a) $\forall x((Fx \wedge Gy) \rightarrow \forall y(Hy \rightarrow Gz))$
(b) $\forall x((Fx \wedge GA) \rightarrow \forall y(Hy \rightarrow GA))$
2. (a) $\forall x((Fx \wedge Gy) \rightarrow \forall y(Hy \rightarrow Gz))$
(b) $\forall x((Fx \wedge GA) \rightarrow \forall y(Hy \rightarrow GB))$
3. (a) $\forall y(Fy \rightarrow Gx) \wedge \forall x(\exists xGx \vee \forall y(Hz \rightarrow Gx))$
(b) $\forall y(Fy \rightarrow Gz) \wedge \forall z(\exists xGx \vee \forall y(Hz \rightarrow Gz))$
4. (a) $\forall y(Fy \rightarrow Gx) \wedge \forall x(\exists xGx \vee \forall y(Hz \rightarrow Gx))$
(b) $\forall y(Fy \rightarrow GA) \wedge \forall z(\exists xGx \vee \forall y(Hz \rightarrow GA))$
5. (a) $\forall y(Fy \rightarrow Gx) \wedge \forall x(\exists xGx \vee \forall y(Hz \rightarrow Gx))$
(b) $\forall y(Fy \rightarrow GA) \wedge \forall z(\exists xGx \vee \forall y(Hz \rightarrow Gz))$